

K 39550002 : สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก

คำสำคัญ : เกณฑ์ / การประเมินการใช้ยา / ยาด้านการติดเชื้อ

ลดาวัลย์ ชัยสุขสันต์ : การสำรวจเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินการใช้ยาด้านการติดเชื้อ กลุ่มบัญชีย
ง ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 ของโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป (A COMPARATIVE SURVEY
OF CRITERIA USED BY REGIONAL AND GENERAL HOSPITALS FOR DRUG USE EVALUATION OF
ANTI-INFECTIVE AGENTS IN THE RESTRICTED DRUG GROUPS OF THE NATIONAL LIST OF
ESSENTIAL DRUGS 1999) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.มนัส พงศ์ชัยเดชา, รศ.ระพีพรรณ ฉลองสุข
และ อ. ดร.ปรีชา มณฑานติกุล. 211 หน้า. ISBN 974-653-045-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินการใช้ยาด้านการติดเชื้อกลุ่ม
บัญชียง ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 ของโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป และสอบถามความคิดเห็น
ของเภสัชกรเกี่ยวกับเกณฑ์ของโรงพยาบาลและเกณฑ์มาตรฐานของประเทศไทย ด้วยการใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น
2 ช่วง ส่งทางไปรษณีย์ ประชากรในช่วงที่ 1 เป็นหัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรม จากโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาล
ทั่วไปทั้งหมด 92 แห่ง ช่วงที่ 2 เป็นเภสัชกรผู้รับผิดชอบในการประเมินการใช้ยาด้านการติดเชื้อ กลุ่มบัญชียง ใน
บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา พบว่า

มีผู้ตอบแบบสอบถามช่วงแรกมาจากโรงพยาบาล จำนวน 88 แห่ง จากทั้งหมด 92 แห่ง (ร้อยละ
95.7) มีการประเมินการใช้ยาด้านการติดเชื้อกลุ่มบัญชียง ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในโรงพยาบาล 72
แห่ง (ร้อยละ 81.8) และรายการยาที่มีการประเมินการใช้ยาในโรงพยาบาลเกินร้อยละ 50 คือยา 4 รายการ คือ
Ceftazidime inj., Ciprofloxacin inj., Ciprofloxacin tab. และ Imipenem+Cilastatin inj. มีผู้ตอบแบบสอบ
ถามช่วงที่ 2 จำนวน 115 คน จากทั้งหมด 185 คน (ร้อยละ 62.1) ซึ่งมาจากโรงพยาบาล 75 แห่ง จาก 82 แห่ง
(ร้อยละ 91.5) พบว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการใช้ยาด้านการติดเชื้อกลุ่มบัญชียง ในบัญชียาหลักแห่งชาติ
พ.ศ.2542 ของยาทั้ง 4 รายการ เป็นเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขประมาณร้อยละ 55-76 และส่วนใหญ่มี
ความคิดเห็นว่าเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข เหมาะสมทั้งส่วนประกอบที่มีอยู่ในเกณฑ์ และเหมาะสมสำหรับใช้
ในการประเมินการใช้ยา และประมาณร้อยละ 90 เห็นด้วยกับการมีเกณฑ์มาตรฐานของประเทศไทย ความคิดเห็น
เกี่ยวกับเกณฑ์ที่รวบรวมจากโรงพยาบาลต่างๆของยาทั้ง 4 รายการ มากกว่าร้อยละ 80 มีความเห็นว่าเกณฑ์ของ
กระทรวงสาธารณสุขของยาทั้ง 4 รายการ ควรเพิ่มส่วนประกอบคือ ข้อปฏิบัติระหว่งการใช้ยา และอาการอันไม่พึง
ประสงค์จากการใช้ยา และปัญหาที่พบจากการใช้เกณฑ์พบปัญหาที่เกี่ยวกับผู้สั่งใช้ยาเป็นส่วนใหญ่

โดยสรุปเกณฑ์การประเมินการใช้ยา ที่ใช้ในโรงพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข
และการแก้ไขปัญหากจากการใช้เกณฑ์จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทางการแพทย์

K 39550002 : MAJOR : CLINICAL PHARMACY

KEYWORD : CRITERIA / DRUG USE EVALUATION / ANTI-INFECTIVE DRUG

LADAWAN CHAISUKSANT : A COMPARATIVE SURVEY OF CRITERIA USED BY REGIONAL AND GENERAL HOSPITALS FOR DRUG USE EVALUATION OF ANTI-INFECTIVE AGENTS IN THE RESTRICTED DRUG GROUPS OF THE NATIONAL LIST OF ESSENTIAL DRUGS 1999. THESIS ADVISORS : ASST. PROF. MANAT PONGCHAIDECHA, Ph.D., ASSO. PROF. RAPEEPAN CHALONGSUK, AND PREECHA MONTAKARNTIKUL, Pharm.D. BCPS. 211 pp. ISBN 974-653-045-3

The objectives of this research were to carry out a comparative survey of criteria used by regional and general hospitals for drug use evaluation of anti-infective agents in the restricted drug groups of the national list of essential drugs 1999 and to investigate the opinions of pharmacists about the criteria used by their hospitals and standard criteria of Thailand by using two-stages questionnaires mailed to hospitals. Population of first mail comprised 92 regional and general hospitals whereas the population of the second mail consisted of the pharmacists who work on drug use evaluation programs of anti-infective agents in the restricted drug groups of the national list of essential drugs 1999. Descriptive statistics were used for analyzing the data. The results of the study were:

The first responses were from 88 of total 92 hospitals (95.7%). There were drug use evaluation programs of anti-infective agents in the restricted drug groups of the national list of essential drugs 1999 in 72 hospitals (81.8%). The drugs that were selected for evaluation in more than 50% of hospitals were Ceftazidime inj., Ciprofloxacin inj., Ciprofloxacin tab. and Imipenem+Cilastatin inj. The second responses were 115 of all 185 pharmacists (62.1%). They were from 75 of all 82 hospitals (91.5%). It was found that about 55-76% of criteria used by the hospitals issued by the Ministry of Public Health of Thailand. In addition, the most of the responses believed that the criteria of the Ministry of Public Health of Thailand contained good components and were appropriate for using in their hospitals. About 90% of the responses agreed with having standard criteria of Thailand. More than 80 % of the responses about the criteria collected from the hospitals had opinions that process indicators and adverse drug reactions components should be added into the Ministry of Health's criteria for more appropriate standard criteria of drug use evaluation. Most of the problems regard to prescribers.

In conclusion, the criteria recommended by the Ministry of Public Health of Thailand have been mostly used in the hospitals. The problems should be corrected by co-operation of health care teams.